

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.
GI-25/2023

Vår ref
22/1436

Dato
20.12.2023

GI-25/2023 – Instruks med klargjøring av personkretsen som omfattes av utlendingsforskriften § 7-5 a (dobbel statsborgerskap og barn født etter 24. februar 2022)

Justis- og beredskapsdepartementet viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang samt lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.) § 76 annet ledd, som innebærer at departementet kan gi Utlendingsdirektoratet (UDI) generelle instruksjoner om lovtolkning, skjønnsutøving og prioritering av saker.

1 Ukrainske asylsøkere med dobbelt statsborgerskap

Helt siden iverksettelsen av ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina 11. mars 2022 har det kommet asylsøkere til Norge med dobbelt statsborgerskap (ukrainsk og et annet). Hovedsakelig har det vært tale om ukrainsk og russisk statsborgerskap. Departementet har overfor UDI samtykket til at disse kan omfattes av ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse dersom de øvrige vilkårene er oppfylt. Nå opplever imidlertid UDI at det også kommer ukrainske asylsøkere til Norge som samtidig har statsborgerskap i antatt trygge land, herunder land i EU.

I UNHCRs håndbok for internasjonal beskyttelse (Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status) pkt. 106 og 107 omtales betydningen av dobbelt statsborgerskap for retten til internasjonal beskyttelse. Her fremgår det at nasjonal beskyttelse *alltid* går foran internasjonal beskyttelse, og at personer som kan søke beskyttelse i et land vedkommende er statsborger av ikke har rett til internasjonal beskyttelse.

«106. This clause, which is largely self-explanatory, is intended to exclude from refugee status all persons with dual or multiple nationality who can avail themselves of the protection of at least one of the countries of which they are nationals. Wherever available, national protection takes precedence over international protection.»

Etter departementets vurdering må dette grunnleggende prinsippet i flyktingretten også gjelde for ukrainere med dobbelt statsborgerskap som søker om midlertidig kollektiv beskyttelse i medhold av utlendingsforskriften (utlf.) § 7-5 a første ledd *bokstavene a og b*.

Som det fremgår av UNHCRs håndbok pkt. 107, er det imidlertid ikke et generelt unntak for alle som har dobbelt statsborgerskap. Det er en forutsetning at utlendingen kan ta trygt opphold i ett av landene vedkommende er statsborger av.

Håndteringen av asylsøknader fra ukrainere med dobbelt statsborgerskap bør være både effektiv og trygg for søkeren. Det er derfor naturlig at UDI tar utgangspunkt i listen over nasjonaliteter som inngår i den såkalte «48-timersprosedyren». Landene på denne listen er land som UDI legger til grunn etterlever internasjonale menneskerettigheter på et akseptabelt nivå, slik at asylsøknader fra borgere av disse landene anses som åpenbart grunnløse. Ukrainere som også har statsborgerskap i et land på denne listen må antas ikke å ha behov for beskyttelse i Norge, og søkerne må kunne henvises til å ta opphold i det trygge landet de er statsborgere av. Søknadene deres bør følgelig vurderes individuelt etter utl. § 28 og håndteres i 48-timersprosedyren.

Departementet presiserer at ukrainere som *før* ikrafttredelse av denne instruksen har fått midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge, til tross for at vedkommende er statsborger av et land som inngår i UDIs 48-timersprosedyre, skal få beholde tillatelsen.

For ordens skyld understrekes det at ukrainere som også har statsborgerskap i et annet EØS/EFTA-land, uavhengig av instruksens her kan oppholde seg i Norge iht. de særlige reglene for personer som er omfattet av EØS-avtalen og EFTA-konvensjonen, jf. utlendingsloven kapittel 13.

2 Barn født etter 24. februar 2022

Det er i utlf. § 7-5 a første ledd bokstav a et vilkår at søkeren må ha vært bosatt i Ukraina før 24. februar 2022. UDI har tatt opp med departementet at skjæringstidspunktet etter deres vurdering fører til at barn som er født etter at foreldrene kom til Norge ikke fyller vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse.

Etter departementets vurdering må utlf. § 7-5 a første ledd bokstav a forstås slik at den også omfatter ukrainske barn som er født etter skjæringstidspunktet 24. februar 2022 *dersom* barnets foreldre fyller vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge. I disse tilfellene er det en naturlig tolkning at barnet har rett til samme tillatelse som foreldrene. Dette gjelder uavhengig av *hvor* barnet er født (i Norge eller et annet sted).

3 Instruks

Departementet gir på bakgrunn av ovennevnte følgende instruks om tolkningen av utlf. § 7-5 a første ledd bokstavene a og b:

1. Ukrainske asylsøkere med dobbelt statsborgerskap, der ett av statsborgerskapene er i et land som står på UDIs liste over land som inngår i 48-timersprosedyren, omfattes *ikke* av utlf. § 7-5 a første ledd bokstavene a og b. Søknadene behandles på ordinær måte i 48-timersprosedyren.
2. Utlendingsforskriften § 7-5 a første ledd bokstav a omfatter også ukrainske barn født *etter* 24. februar 2022 *dersom* barnets foreldre fyller vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse i utlf. § 7-5 a første ledd bokstavene a eller b.

4 Ikrafttredelse

Instruksen trer i kraft straks.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk e.f.
avdelingsdirektør

Heidi Bonvik
departementsrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur